

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Januárius' 18dikán, 1825.

Spanyol Ország.

A' Monitör Jan. 5-dikén közre bocsátotta azon Alkú, melynek ereje szerint a' Franczia sergeknek egy része továbbis meg fog Spanyol Országban örizeten maradni. Az Alkú Dec. 10-kén jött-ki 1824-ben. Mi ennek csak summázatját teszszük ide, melly ennyiben áll: —,

„Mínthogy Ő F.ge Spanyol Ország' és a' két Indiák' Királya jónak találta, hogy a' Frantzia ármádanak egy része, ezen Januáriusnak 1-ső napján-túl is Spanyolországban maradjon, azért, hogy a' Spanyol ármáda az alatt ismét lábra állíthatassék 's a' rend, a' melly már helyre-állítatott, megerősítették; és mint hogy Ő F.ge a' Franczia és Navarrai Király, ujj, hatóság, és jó indulatból származó bizonyosságát akarja mutatni annak, hogy a' Spanyol Király Felséges Személye' és Ország' boldogságának előmozdításában tiszta szívvel részt venni kíván: mind ezekhez képpest 's a' t. meghatározták: —,

„Hogy a' Spanyol Országban marandó sergek száma ezen esztendőben, Jan. 1-ső napja után 22 ezer emberekre szállíttassék-le, és az itt következő várakba osztattassék-ki u. m: Kadiksba, Isla-de-Leonba 's a' hozzátartozókba, Barcellonába, S. Sebastianba, Pamplonába, Jacába, Seu-d'-Urgelbe, San-Fernandó-de-Figuerásba, 's a' két Helvétus Regementek Madridba vagy oda hol a' Spanyol Király lenni fog, hogy Ő Felsége 's Familiája mellett szolgálatot tegyenek. Ezeken kívül minden más Spanyol várakat oda hagynak a' Fran-

tzia sergek. A' Frantzia és Spanyol sergek között az a' függés áll fenn, melly az előbbeni Alkú szerént fennállott. Mint hogy Fr. Király Ő Felsége ezen sergeket csak a' Sp. Király Ő F.ge' kívánságára hagyja Spanyolországban, erre nézve a' tavaly Febr. 16-kán készült Kötésnek tartásaival meg egygyezőleg, mihelyest a' két Felségek az eránt meg fognak egygyezni, ezen sergek Spanyolországból azonnal kiútoznak.

Déli Amerika.

A' BuenostAyresi Árgus ujság e'képpen írt Oct. 20-kán 1824-ben: —,

„A' Sáltából e' hónap' 13-kán ide érkezett posta-tarisznyában olly tudósítások érkeztek ide, hogy Spanyol Generális Valdecz Felső Perut egészen elhagyta, a' melly szerént Generális Olaneta, (a' ki magát hasonló képpen jó Royalista Generálisnak tartja, de e' mellett Valdeczel még is szüntelenül egyenetlenkedett, 's Felső Peruban a' Kormányozóságot egész a' Desagurodóig magáénak lenni tartotta) már most egész győzedelmi örvendezéssel vissza mehetett Potosiba.

„Valdecznek innét lett illy hirtelen való eltávozását nem egyébnek lehet tulajdonítani, hanem csak annak, hogy a' Perui Vice-Király La-Sarna, a' ki Gen. Canternak Junin mellett Aug. 6-kán Bolíviárral történt verekedése miatt nagyon megijedett vala, sürgetve parancsolta, hogy Felső Perut oda hagyván, a' Cantera e' segítségére siessen menni.

„Valde ez ezen parancsolathoz képest Sept. elején tavozott-el Potosiból. Eltavozása előtt azt írta Olanétának: „Hogy már most megengeli, hogy azon Felső Perui tartományokat, mellyekben eddig az ő alatta lévő seregek tanyáztak, elfoglalja, de olly feltétel alatt, hogy ezen tartományokat az Insurgensek ellen hathatósan fogja oltalmazni, 's ezeket a' Spanyol Király Uralkodó paltzája alatt meg fogja tartani.“ — Olanéta Sept. 1-ső napján ment vissza Potosiba.

„A' Buenos - Ayresi Országlószék eddig is tilalmazta azt az emberiséggel ellenkező kereskedést, mellyet Afrikában a' Feketéknek felvásárlásával 's eladásával a' tengeri kereskedő nemzetek eddig üztek. De most törvényesen meg akarja ezen Országlószék tiltatni ezen kereskedésnek módját. Erre nézve illy törvényjavallást terjesztett a' Miniser a' Törvényhozó Gyűlés' elejébe: — „

1. Az Afrikai rabszolgákkal való kereskedés, tengeri ragadozásnak lenni kihirdettetik.

2. Azok a' Buenos-Ayresi polgárok, a' kik ezen törvénynek kihirdettetése után ezen kereskedésen rajta érettetnek, mint tengeri ragadozók úgy büntettetnek.“

Generális Alveár' helyébe, a' ki eddig az Észak-amerikai egygyesült Státusok' Országlószékénél Buenos-Ayresi Követ volt, hanem onnét a' Perui Royalisták ellen rendeltetett Buenos-Ayresi armáda' vezérévé neveztetett, polgar Junartu neveztetett Követté.

Portugallia és Brasilia.

Decz. 15-kén így irtak Lisbonából: A' Francia Nagy Követ Hyde-de-Neuville Gróf Bemposta úr, fényes pompával bemutatta a' maga meghitelező Követségi levelét, mint a' X-dik Karoly Nagy-követje.

A' Londoni Kurir' pedig e'-képpen ír: — „A' Lisbonában lévő Francia Nagy-követ úr azon a' ponton áll, hogy a' maga követségi helyéről eltavozzék, a' köz beszéd szerént azért, hogy a' Francia törvényhozóknak tanácskozásikon jelen legyen. Hanem az ő eltavozásának igazabb oka csak ugyan egyéb lehet, az tudniillik, hogy az Anglus Követ A court úr, azolta, hogy Madridból ide érkezett, itt-léte által olly nagy fontosságot szerzett magának, hogy az a' szolgálat, mellyet a' Lisbonai Udvar a' Fr. Nagy-követ Úrtól várhatott, az A court úrtól kitelhető szolgálatot fel nem érhetette. Ezen változason láttatik épülni az a' hír is, hogy a' Portugalliai Ministerek mások által fognának felcseréltetni.“

Frantzia Ország.

Méltó leszen azon törvényjavallásokról, mellyeket a' Finantziái Miniser Villeleu e' hónap' 3-dikán a' Követek' kamarája elébe terjesztett, egy kevésbé bővebben írunk. Első vala a' Királynak és familijának élelmekre rendeltetett esztendőnként való költség. Az erről való jóvallas ez: 1) Azon jószágok, mellyeket a' meghalt Király vásárlott, így szintén azon házbér fizetések is, mellyet az Artésiai Gróf' familiája Du-Roule nevű külső városban birt, a' Király' jövedelmeihez csatoltatnak; 2) A' Királynak esztendőnként való jövedelme az ő Országának egész ideje alatt 25 millió Frankokból álljon, melly summa mindenkor a' Királyi Ház' Ministerének aláírására a' kincstarból fizettetessék; 3) Hasonló módon fizetődnek a' Princzeknek és Princzaszszonyoknak esztendőnként 7 millió Frankok; 4) A' K. Familia' másik ágának az Orleán Haznak, azon jószágok, mellyek az 1824-ben Május' 18-kan és 20-kan, Sep. 17-kén és Oct. 7-kén költ Rendelések által vissza adattak, és a' mel-

lyek az 1661-dik 1672 és 1792-dik eszten-
dőkben költ Ediktumok által a' XIV-dik
Lajos testvérének az akkori Monsieurnek
's férjfiu maradékainak számára fundálta-
tott jövedelemből jöttek-le, hasonló módon
és feltételek alatt birattassanak az Orleá-
ni Lineának feje által mind addig, míg
ennek férjfiu maradékai egészen ki nem
halnak, a' midőn a' Státus' uradalmi
közzé térjenek vissza; 5) Hat millió Fran-
kokból álló summát fizessen a' kincstár
hasonlóképpen a' K. Ház' Ministerének alá-
írásaira, a' melly summa a' meghalt Ki-
rály' temetési költségére 's a' mostani Ki-
rály' koronáztatására szolgáljon.

A' mi az Emigránsokat vagy azon
Francziákat illeti, kik a' revolúzió miatt
hazajokat elhagyván fekvő jószágaik elfog-
laltattak 's eladattattak, ezekre nézve a'
következőket jegyezhetjük-meg:

A' Király' akarata lévén, hogy ezen
szerencsétlenek kára megfordíttassék, ki-
dolgozták a' Státus' ahoz értő finansziái
emberei, hogy mekkorának kellessék azon
summának lenni, a' melly ezen célnak
elérésére elég lehessen, 's úgy találtak,
hogy valami 1,000,000,000 (az az egy
milliárd) Frankokból álló summa elégsé-
ges lesz. Az után azt kellett meghatá-
rozni, hogy a' segedelem mi módon adat-
tassék azoknak, kiket illet. Legjobb-
találatott, hogy interest adjon nékiek a'
Státus, még pedig 100-tól 3-mat, és így
az egy milliárdtól 30 milliók beirattatnak
a' Státus' adosságainak könyvébe, a' melly
Nagy-könyvnek neveztetik, de nem egysze-
ribe, hogy a' Státus ne érezze-meg olly
nagyon, hanem 6 milliónként 5 eszten-
dőknek lefolyta alatt. Azen summák tehát,
mellyek most lassanként a' kivándorlott 's
vissza tért familiákközött ki fognak osztat-
ni, mint Renték, vagy a' más országok' szol-
lásformája szerint, mint Státus-Obligázió-

ji, úgy tartatnak. A' tulajdonosok ezeket
el is adhatják, 's a' Státus mindenkor a-
zoknak fizeti az interest, kiknek kezeik-
ben az Obligázió fog találtatni. Ennyiben
áll ezen Finansziái munka' minémuségé-
nek egy dióhajba foglalt eléadása vagy le-
rajzolása. Mi itt erre hoszszasabban ki
nem bocsátkozhatunk.

Csak azt a' fontos megjegyzést tartottuk
még elmulhatatlanul szükségesnek lenni,
ide tenni, hogy micsoda maxima szerint
intézte-el a' Minister azt, hogy a' Státus'
adosságát egy milliárd tőkepénzel, vagy
30 millió interesttel nevelje, még is ez al-
tal sem a' Státusnak sem az adófizető nép-
nek új terhet ne okozzon.

Az ezen célnak elérésére szolgáló
maxima ez: hogy ugyan csak ezen al-
kalmatossággal még egy harmadik törvény-
javallatot is terjesztett a' Minister, mege-
rössítés végett a' törvényhozók' elejébe,
melynek foglalatja az, hogy a' Státus en-
nekutánna azoknak, kik a' magok tőke-
pénzeiket ennekutánna is a' Státus' kassá-
jába fogják hagyni ezeknek önként való
megegyezéssek szerint, nem 5 per Cen-
tumot, hanem csak részint 3, részint 4
és fél perCentum interest fizessen. Ezen
eddig volt interessek'-kissebbítése által meg-
nyerné a' Státus azt, a' mivel most a' ma-
ga adosságának summáját a' kivándorlot-
tak' kárának visszatérítettése által ne-
velné.

Ezen három törvényjavallatok felett
fognak már most egy darabig a' Követek'
kamarájában folyni a' vetelkedések.

Követ Martignae úr 's egyszer-
'smind Királyi Biztos, egy beszéddel fogta
pártját a' kivándorlottakat illető javallat-
nak, a' melyben így nyilatkoztatta-ki ezen
tárgyat illető gondolatait: —,

„Uraim! A' Király megparancsolta né-
künk, hogy egy törvényjavallatot hozzunk
előtekbe, a' melly oda céloz, hogy azon
régii tulajdonosoknak, kiknek fekvő jószá-

gaik a' mi polgári nyughatatlanságainknak ideje alatta' Státus' javára elfoglaltattak, e' miatt vallott megkárosíttatása vissza fordíttassék.

„Azon indító okokat, mellyek a' Királyt arra határozták, hogy néktek a' bölcsesség' és igazság' ezen nagy munkáját jóváltassa, nem szükség hosszasan fejtegetni előttetek. Elenyészvén a' politikai szelveszek 's az indulatoskodásnak 's részrehajlásoknak uralkodása megszünvén, a' józanokosság és igazság meghalgattatást kaptak magoknak, mint hogy minden nemes és igazságos, 's minden jó és hasznos dolog, minden lelkeknek kiszoktamagát nyilatkoztatni, minden szívekbe benyomakodik, 's nincsen más mentségre és indító okainak kifejtetésére szüksége; Uram! az urak tudják azt, hogy emé' szomorú emlékezetű időben, midőn Királyainknak familiája Francia Országnak egyéb részétől megválni kénytelenítettvén, melly bizontalankodók 's melly megoszlottak valának minden jó embereinknek szíveik!

„Némellyek úgy ítéltek, hogy a' böltsesség és a' thrónus' java kívánnyák tőlök, hogy a' tűzben lévő de még is becses hazának földjéről ne távozzanak-el; mások idegen földön találtak-fel a' dicsőséget, hol magának a' Királyi Szerencsétlenség menedék helyet keresett vala, 's úgy ítéltek, hogy azt ide is elkísérni tartozik a' hűség: innen történt, hogy sok Francziák a' magok országát, mellyet már a' fejetlenségnek minden elválhatatlan kísérő társai, minden féle veszedelmekkel fenyegettek, elhagyták. Isten őrizz, hogy mi itt mind azokra a' boldogtalan történetekre kibocsátkozni kívánnánk, mellyek a' nyughatatlankodásnak és rendetlenségnek emez idejét megjegyelték; sőt azon kell inkább iparkodnunk minden erőnk által, hogy ezen szerencsétlen időknék még az emlékezetét is kiolthassuk.

„Mi ezen sok veszedelmek sok inségek között csak azokra akarunk vissza emlékezni, mellyekre nézve azt parancsolják az igazság és bölcsesség, hogy tegyük jóvá őket, és a' mellyekről elfelejtkeznünk csak ezen áron lehet. Azokat, kik Francia országból kivándorlottak vala, kemény és fenyegetődző parancsolatok hívták meg, hogy oda térjenek vissza. Csak a' halál vagy vissza nem menetel közt lehet választást tenni. De ez nem vala elég. Az itthon nem találtatókat 's az ő itthon-találtató familiájikat egy farmálag kelle a' veszedelemnek érdeklenni; 's a' gyűlölség' ördöge erre is megtalálá az útát módot. Mind ezeknek jószágaik egymás után elfoglaltattak, 's eladattak; 's az erőszak és hatalom az addig igen későnek találtott kivándorlást a' félelem által sietteté.

„A' kivándorlottaknak jószágaik összedaraboltattak, ismét összedaraboltattak 's eladattak. Így teltek-el egymás után több esztendőök. Megváltozván a' dolgok' állapotja, 's a' körülállások a' kivándorlottaknak megengedvén azt, hogy Francia országot ismét megláthassák, ők ekkor nagy sokasággal az országba vissza tértek, 's némellyek közöttök ismét vissza kaptak, a' mit a' Státus kezeiben hagytak vala.

Igy állanak a' dolgok akkor, midőn XVIII-dik Lajos a' maga öseinek, thronusára ismét fellépe. Kétségen kívül első gondja 's szívének első ohajtása volt, hogy azok eránt segedelemmel viseltessék, a' kiknek tiszteletet érdemlő szerencsétlen sorsa magát az Övével összekötötte vala. Hanem csak ugyan még ezt is megelőző szükségnek tartotta azt az ő bölcsessége, hogy mindeneknek előtte a' néki visszaadatott Országban a' közönséges békeséget állítsa erős lábra. Huszonöt szerencsétlen esztendőknék eltelése után minden nyomon ezen szerencsétlenségeknek mély sebei tüntek az ember' szeméibe.

„A' Constitútzió, ez a' közönséges bátorság' záloga, ez a' mérséklettség' emlékeztető oszlopa általjában minden tulajdont megsérthetetlennek lenni nyilatkoztatott, 's a' megsérthetetlen dolgok közzé meghatározva befoglalta azt is, a' mi nemzeti tulajdonnak neveztetik. Egyenesen ki nyilatkoztatta a' Constitútzió, hogy a' törvény a' tulajdon között semmi különbséget nem esmér; Uraságtok tudják, hogy a' Törvény-adó Monarkhának ezen nyilatkoztatása Franciaországban melly mértékben tiszteltetett. Azon közben azok a' familiák, kik a' magok illy nagyon legitímáltatott távollétek alatt vagyonaikat elvesztették 's az ő visszajöveletek után minden visszafordittatás eránt való reménségeket elvesztették vala, a' Király' jó akaratjához 's ezen Országnak igasságos volta-hoz, mellyet meg nem esmerni lehetetlen, just tartottak-fenn magoknak.

„Ezeknek mezejik, házaik, földjeik, familiájiknak vagyonaik, általjában minde-neik elvalának foglaltatva és adattatva. Ezen dolog egy nemes és törvényes gondolkodású népnél kétségbehozhatatlan just adhatott az adosságkivánásra. A' kár' visszatérítettésének kelle tehát azon megsérthetlenség' következésének lenni, melly a' foglalások' idejében készült Kötések' uralkodása alatt határozottatott-meg.“ — (Folytatása következik).

A' Királyi koronázáson Rheims városában jelen fognak lenni a' K. Itélőszékeknek minden első Előlülőjik, a' Departamenteknek Préfektusaik, a' General-Lieutenantok, a' fegyveres Osztályoknak Kommandánsaik, 's minden csapat-vezérek 25 emberekkel, 's minden Regementnek egy zászlójával.

Nagy Britannia.

Amérikából Quebecből 21 napok alatt érkezett-meg Indian nevű brigg a' Livernapoli kikötőhelybe, 's egyéb utasok között ezen nevezetes személlyeket hozta oda: Egygyiknek neve Isavanhuhi Vincent-Miklós; ez a' Huronok' kereszttyén feje; a' másiknak neve Isavanhissen Román András; a' harmadiknak Orakkabás Coska Stanisló; kik az említett nemzet tanátsának két Előlülőjik. A' negyediknek neve Teatschendale Isioni Mihály. Ez a' nemzet' hadi fő vezérje.

A' Morning-Herald Dec. 28-kán írja, hogy Kap.Pince Afrikának Guineai partjáról Bonnyból most érkezvén vissza Angliába azt beszéli, hogy ott a' Feketék' vására minden tilalmazás mellett is nagy divatjában folytattatik. Bonnyból egy brigg Sept. 15-dikén evezett-el Francia zászlóval Amérika felé és 500 rabszolgát vitt. Ugyan onnét 600 hasonló szerencsétlenekkel evezett-el egy Francia Corvette Bourbon szigete felé. Nantesből pedig három nagy Francia Brigantinek érkeztek-meg oda, Bonnyhez, olly határozással, hogy mindenik öt-öt száz rabembert vásároljon össze és rakjon-fel. Átaljában vévén az alatt, míg Kapitány Pince Bonnyban tartózkodott, 20 Francia zászlós hajók jelentek ott meg, olly czéllal, hogy illy rabembereket vásároljanak 's vigyenek-el onnét a' világ' külöub-külömb részei felé eladni.

Sok Anglus fő emberek, kik a' Francia Király' koronáztatásán jelen akarnak lenni, már szállásokat fogadtattak magoknak Rheims városában,

Angliában Fargatében egy árendás ezen új esztendőre egy pástétomot süttetett, melyre minden rokonait össze hívta. A' héját ezen pástétomnak 56 font lisztből ké-

szítették; a' belső részében pedig 30 tengeri nyúl, 43 font disznó hús, 12 font borjú hús, 20 font vaj, sok bors 's egyéb talaltak. Minckelötte a' süto kemenczébe betaszították 200 fontot nyomott.

E a m e s nevü kisaszszony Devonban nem régen meghalt ijedtében, a' miatt, hogy a' tanítója egy pókot vetett utánna, melly a' kis aszszony határa esvén azon lefelé mászott. Hasonló történt tavaly Axminsterben.

B é c s.

Itt a' Felséges Rendelés szerént az 1-ső Ferdinándus két Siciliák' egygyesült Országa' Királyának halálára nézve, e' hónap' 13-dikán hét hetelag tartó Udvari gyász vétetett-fel, olly változással, hogy a' mély gyász öt hetekig, úgy mint Febr. 16-kaig, 's a' nem illy mély Febr. 17-kétől Marcz. 2-kaig tarttson.

Bécsben e' hónap' 13-dikán Méltóságos Gróf Bethleni Bethlen Albert Úrnak élete kedves 's elfelejthetetlen párja, született Méltóságos Csizsár Rosalia aszszony, midön életének legbecsesebb szakaszát élni még csak elkezdette volna, midön nagy méltóságú familiáját legkedvesebb reményekkel biztatná, midön 20-dik esztendejéig tölténé, gyermek-szülési hideglésben meghalozott.

M a g y a r O r s z á g.

A' Nagy Méltós. Királyi Helytartó Tanács a' következő jelentést téteti közönségesé: u. m:

„Azon hivatali jelentés szerént, melly Tek. Nemes Békés, és Bihar Vármegyék részéről Felsőbb Helyre tétett, Ő Császári Királyi Felségének legkegyelmesebb Királyunknak azon atyai rendelése, hogy az Ország' Szemorvosa, most T. T. Szabó János Úr, minden esztendőnek nyári hónapjaiban, a' személi nyavalyák orvoslása végett az Országnak egy részében megjelenjen, a' közelebb múlt esztendőben is a' sinlödő emberiségre nézve, áldott gyü-

mölcsöt hozott. Nevezetesen I.) Tek. Nemes Békés Vármegyéből 14 beteg gyúlvén össze, ezek közül 12 tökéletesen meggyógyított; — 2 mint gyógyíthatatlan elbocsátott. II) Tek. Nemes Bihar Vármegyében 58 betegek jelenvén meg, 47 tökéletesen helyre hozattatott, 11 mint gyógyíthatatlan elbocsátott. A' fenn írt betegek közül, kik mindnyájan adófizetők voltak, 68 betegen úgy nevezett operatiók tétettek, mellyekből 55-tön tökéletes meggyógyulást eszközölt.“

Tétényben, Buda mellett, December 23-dikán forró betegségben meghalt Méltóságos Sz. Györgyi Gróf Hugonnai Sigmund Úr, Császári Királyi Kamarás, és Arany Sarkantyús Vitéz, életének 55-dik esztendejében. Holt tetemei December 27-dikén Fel-Csútra vitettek, a' Horváth Familia kriptájába, mivel a' bódogult néhai N. M. Horvath Sigmund Ő Excellentiájának legidősbb fia volt, és Hugonnai nevet akkor vette fel, midön Ő Felsége által Grófságra emeltetett. A' bús Özvegyen kívül 4 fiú, és 3 leány gyermekei kesergik halálát.

Budán Januáris' 1-ső napján életének 74-dik, és köz szolgálatjának 50 meghaladó esztendejében meghalt Nagyságos Szvoboda Jakab János Úr, a' N. M. Magyar Udvari Kamarának Tanácsosa, kit személyes szép tulajdonságai, és hosszas szolgálatjának jeles érdemei köz tiszteletnek tárgyává tettek. Jan. 3-dikán rangjához méltó halotti tisztelettel Méltóságos és Fő Tisztelendő Juranicz Antal Püspök Úr, a' N. M. Magyar Helytartó Tanácsnak Tanácsosa által temettetett-el.

Ugyan Budán az Aszszonyi szép tulajdonságoknak, és a' szeléd erkölcsöknek nemes példáját vesztettük-el Mltgos Báró Rauch Katalin Aszszonyban, Mélt. gos Komáromi Péter Úrnak, a' N. M. Magyar Királyi Helytartó Tanács Tanácsosának, és Cancellaria Directorának ked-

ves Hitvesében, a' ki hosszas betegeskedése után, életének 54-dik eszt. Jan. 2-dikán az örökké valóságra kegyes Keresztyn készülettel által költözött. Temetése pompas halotti készülettel tegnap ment végbe. A' késéretet a' fellebb tisztelt Melt. Püspök Úr vezette. —

Visolyból. Dec. 30-dikán. A' Farkasok dühös vadságának, és félelemből való elgyavulásának nevezetes példáját tapasztalta, nem régiben ezen tájunk. Ugyanis Fony helységben, midőn a' szállására haza menne egy derék szalos természetű Alliszt, három farkas megtámadta. — Jó bot lévén kezében, ő magát mind addig védelmezte, míg a' bot győzte: de ez az ütésekben eltördösvén, magát tartóztatva vissza huzta a' helység szegletéhez legközelebb lévő paraszt haz felé. Még ekkor sem állottak el a' dühöse az ő üzésétől: hanem egészen a' ház pitvarának ajtajaig követték. A' honnan a' zajra kitsodult lakosok csak fejszékkel, és vas villakkal üzhették el a' vakmerő ellenséget. — Mindgyárt negyed napra, azaz Karatsony estvéjén Vilmány helységben egészen ellenkező történet adta elő magát; mert az Uraság Majorossa a' farkas veremben ordítást hallván, az Uraság Tisztjének hirül adta, 's az bátorságnak okaért több emberek segedelmével oda sietett, és látá, hogy a' gödörben négy farkas vagyon. A' dolognak ritkasága, és a' próba miatt a' Cziganyokat is oda rendelte muzsikáikkal. De semmi ingerlés, semmi hang a' veremben lévő foglyokat meg nem indíthatta: sőt félelmekben annyira elgyavultak, hogy, mintegy a' vadságokból kivetkező, a' hozzájuk leereszkedett emberek által labáikat agyarkodás nélkül felemeltetni 's rángattatni engednék, és fejeiket egymás alá dugdosnák. Ezen állapotban hagyattak három egész nap, a' midőn ügyis ünne-

pek lévén, a' szomszéd helységekből is számtalan népség járt nézésekre. Bamulásra méltó volt, hogy az egész idő alatt nem csak az elej kbe hánytt ló czombokat meg nem illették: de a' szájokhoz tett hús falatokat sem ették meg. Még különösebb volt pedig az, hogy kutyák eresztetvén le hozzájuk, valamint ezek a' veremnek egy oldalába vontak magokat, úgy a' farkasok a' más oldaltól meg sem mozdultak: hanem inkább össze bujtak. — Ezen nevezetes történet egy részről ugyan nagy bizonyossága, hogy a' félelem még a' vad állatokat is megszelidíti: de más részről nagy tanúsága, melly hasznos legyen a' helységeknek, ha tsak egy farkas vermet is asni; mert ezen veremre éppen azon estve tétetett egy eleven kátsa (récze, rucza), 's így a' majort nagy kártól megmentette. Tudjak a' Gazdák, hogy tsak egy farkas is melly pusztitást tehet a' nyajban. — Ezen foglyokat negyed nap agyon lövöldözték.

E r d é l y.

K o l o s v á r t. Januárius' 9-kén 1825.

A' halotti harangok' zúgása, egy új, és szívreható példával hirdeti városunkban, az ember mulandó sorsát, valamint azt, hogy csak egy lépés van, a' létel és az enyészet közt; — hogy csak egy pillantat villám sebessége választja-el; az élet hajnalát, 's a' sír gyaszos homályát. Egy közönségesen tisztelt, és szeretett emberbarát Orvos-Doktor Tek. Barra István Úr, e' folyó hónap 7-kén, délelőtti tizenegy órakor, vidámon, és teljes egészséggel tér vissza egy fő rangú betegétől, familiája kebelébe, midőn fél óra mulva, egy véletlen és hirtelenül jött szélütés által földre terítették; 's minden iparkodásai mellett, az öszvefutott Orvosoknak, délutáni egy órakor közhasznú életét, annak 55-dik esztendejében, bé is végezte.

Bizony por és hamu az ember; a' harmat-csepp, melyet a' reggeli Nap első sugára felszáraszt — a' rózsza, mely el hervad a' dél hevétől az a' lom, mely létele pillantatjában el is enyészik, — nem mulnak el hamarabb, nincsenek inkább az enyészet alá vetve, mint a' teremtés kevély gyermeke, az ember, — a' ki magos gondolatainak, legszebb érzéseinek, mosolygó reményekkel biztató pályájának közepette, a' hajthatatlan felsőbb Végzésekre intésére a' sírba rogyik, hogy a' setétség országába, a' halál örökös álmában, pihenje ki magát, a' ki állott szenvedésekért.

Az élet, leg-szebb örömeit
Ketté metző halálnál,
Irgalmat, a' szerető szív,
Könnyeivel, nem talál.
De nyugodalmát fel-leli ott,
Hol szunnyadja az örök álmat. —

Ezen halálos történetről illy szomorú Jelentést adtak ki Kolosvárott: —

Nagyon ingadozó lévén életünk, 's változó egészségünk, több mint felebaráti szeretet az, a' mi elrémit és megdobbant, midőn az Orvost közülünk kihalni szemléljük. Elkésérrit egyfelől a' felébredt haládatossági érzés, látván elhalni azt, ki által gyógyulást, 's további életet nyertünk; rémitve borong másfelől képzeletünkben a' félelmes jövő, 's midőn Védő nélkül látjuk magunkat, elcsüggedt elmével haladunk avál szembe. Mind ezen érzéseket egyszerre ébreszté-fel bennünk ezen Nemes Város' egyik Orvos-Doctora, már néhai Homorod-Almási Tekintetes Barra István Úr' véletlen halála, ki ezen folyó 1825-dik esztendő első Hónapja' 7-dik napján délutánni egy órakor nagyon becses életét, annak 55-dik eszt.

Igazítás. — A' IV-dik számú Kurirban a' 24-dik lapon a' második hasábon felülről a' 16 dik sorban Szécsényi helyett kell olvasni: Szécsény.

tendejében gutta-ütés által bévégezé. Kedves Hitvesse Tekintetes Mauksch Jó'séfa Aszszonynak, négy életben lévő gyermekeinek, úgy kedves Vejének, 's Unokájának, és két mostoha Leányainak, a' kiket, mint tulajdonait úgy szeretett, egy életben lévő Testvérének, számos Atyafiaknak, Barátoknak, Jóakaróknak, és Tisztelőknak mély bánattyára. Nem csak ezen Nemes Város, melynek 30 esztendő alatt rendes Orvossa vala, hanem az egész Haza esméri az ő érdemeit. Méltán sirattyak Ötet Nagyok és Kicsinek egyaránt; különösen pedig az itteni Korház, melynek felállításától fogva első Orvosi Igazgatója, és csak nem atyai Dajkálója volt. Meghidegedett tetemei folyó Hónap' 9-kén délutánni 3 órakor maga belső Közép-Utszai Házától egy mellette tartandó fohászkodás, és énekszó mellett a' közönséges temetőbe a' nyugalomra kísértetnek; utolsó és bővebb tisztességtétele a' jövő Hónap' elejére halasztatván; mely annak idejében hírül adatik. Mely illetén szomorú tisztességtételen, hogy minden Renden és Karban lévőök megjeleni méltóztassanak, ne terheltessenek, egész tisztelettel, és szomorúan kéretnek.

A' Kolosvári Évang. Reformáta Ekklesia, már hoszasabb időtől fogva, ürességben lévő negyedik Papságára Tiszt. Herpei Károly Urat választotta-meg; 's ezen választása, a' Közönség nagy meglepésével, a' Mélt. Fő Consistorium által is helyben-hagyatott, a' mihez, az említett Tiszt. Férjfiu, szép tudományja, és néhai édes Atyjától, az ide való Kollégiom becses emlékezetű egyik Professorától, örökségül nyert ékesen szollása által, teljes és méltó just is formált. —